

Stajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krome, za pol in četr-
t leta razumno; za Ogr-
sko 4 K 90 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron; za
drugo inozemstvo se
računajo naročnino z ozi-
rom na visokost pošti-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stojnje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserter) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 14.

V Ptuj v nedeljo dne 4. aprila 1909.

X. letnik.

Mi z Nemci — Nemci z nami!

Te besede so bile vedno naš program. Sredi brezvestnega hujskanja in strupene gonje stala je napredna naša stranka kakor skala. In vedno ter povsod smo naglašali svoje načelo: gospodarski napredek je glavna stvar; ali ta gospodarski napredek je v naših deželah le mogoč, ako stojijo Slovenci z Nemci složno rama ob rami. Vedno smo odkritosrčno povedali, da je imelo slovensko prebivalstvo od Nemcev le velikansko korist. Naša naloga je bila torej: sporazumljenje med Nemci in Slovenci.

Prvaki so nas zato zaničevali. Rekli so, da smo „nemčurji“ in bljuvali na nas ogenj in trepelo. Širili so med nevednim ljudstvom brezvestne govorce, da je nemštvo krivo vsega zla in gorja. Dvoje so hoteli prvaki s to svojo gonjo doseči: prvič to, da se jim kot „voditeljem naroda“ slovensko ljudstvo pokori, da jim vedno in povsod vboga, da se pusti od njih v „imenu slovenstva“ žepe izprazniti in kožo čez nesa potegniti; — drugič pa so hoteli prvaki s svojo gonjo proti nemštvu to doseči, da bi slovensko ljudstvo vpregli v veleizdajalsko, proti-avstrijsko svojo politiko.

Prva naša trditev je menda že dovolj dokazana. Stokrat smo že prvaškim advokatom dokazali, da so 2 krat, 3 krat, ja 5 krat več kmetom računili, kakor bi to po postavi smeli. Povedali smo tudi, da so slovenski advokati slovenske kmete za 10 vinarjev pustili zarubiti in jim napravili velike troške. Povedali smo, kako so prvaki duhovniki proti človekoljubni postavi kmetkega cesarja Jožefa II. štolnine zvišavali. Povedali smo, kako so prvaki trgovci slabo blago za drage denarje prodajali. Z eno besedo: Dokazali smo stoterokrat, da je vso „slovenstvo“ naših prvakov navadna sebičnost, da hočejo s svojimi narodnjaškimi pesni in zastavami le vboge ljudi izkoristiti in izsesavati.

Drugo našo trditev pa, — da zasledujejo prvaki s svojo agitacijo veleizdajalske in proti-avstrijske cilje — dokazujejo zlasti zadnji dogodki zunanje politike. Vsak trenutek je visel med krvave vojske s Srbijo in Črnogoro nad nami. Vojska ni igrača, ona zahteva velikanske trdve od vsega ljudstva. V tem resnem trenutku bi moralo biti torej vse združeno, kar čuti le malo avstrijsko. In prvaki? Zavzemali so se za tiste Bošnjake, ki so l. 1878 odrezavali našim vojakom nosove in ušesa. Vrgli so v Ljubljani cesarjevo sliko iz izložbe in razsvetili sliko srbškega morilca prestolonaslednika Jurja. Vpili so „živio Srbija“ in hujskali vojake, da naj prelo- mijo svojo vojaško prisego. Ja, govori se, da so prvaške posojilnice darovale Srbom 10 milijonev kron denarja... Tako so se vedli prvaki v resnem trenutku, ko je zamogla izbruhniti vsak hip krvava vojska, ki bi prinesla velikansko zlo in grozovito žalost...

Žalostno bi bilo, ko bi naše ljudstvo tudi zanjane izpoznalo nesramne cilje prvaške politike.

Prvaki so se odkrito priznali kot veleizdajalci, vrgli so krinko raz obraza, ker so že mislili, da razpade avstrijska naša domovina. Mi dobro vemo, da se široke mase slovenskega ljudstva ne strinjajo s tem počenjanjem. Zato pa tudi ne odnehamo, dokler ne bode slehern slovenska koča izpoznala, da je prvaštvo, najsibode potem klerikalno ali liberalno, vedno veleizdajalsko in protiavstrijsko.

Težki in nevarni so bili zadnji dnevi za nas Avstrijance in tudi danes še ni nevarnost odstranjena. Pri temu je bilo marsikaj opaziti. Videli smo namreč v prvi vrsti, da naša avstro-ogrska država nima mnogo prijateljev. Anglija zastopa vedno in povsod svoje trgovske interese; gre se ji, kakor v burski vojni, edino za denar in denarni dobiček. Italija je sicer v „trozvezi“, ali italijanska zvestoba pač ni piškavega oreha vredna. Francoska ima na Ruskem toliko denarja izposojenega, da mora biti Avstriji sovražna. In Rusija sama je v teh težkih časih odkrito za Srbe in proti nam nastopila. Ruska hinavščina je bila kriva največjih zmešnjav. Bilo se je treba bati že vojske z Rusijo. In v teh napetih časih je romal glavni voditelj slovenskih prvakov Ivan Hribar na Rusko, da bi tam agitiral proti Avstriji...

Ali vsej tej nevarnosti je napravila konec mogočna naša zavezница — Nemčija. Nemški cesar Viljem II. je odkrito našemu cesarju dejal: „Vi ste generalfeldmaršal nemške armade; le komandirajte in marširali bomo!“ — Nemčija se je postavila popolnoma na stališče Avstrije in s tem smo postali močni ter nepremagljivi. Kdo bi mogel premagati združeni državni Nemčijo in Avstro-Ogrsko?...

Slovensko ljudstvo, nepokvarjeno, pošteno in zvesto slovensko ljudstvo! Prvaki zahtevajo zveze z Rusijo, ki komaj čaka, da bi napadla in razkosila Avstrijo! Prvaki se združujejo s Srbi, s katerimi stojimo skoraj v vojski! In — prvaki hujskajo proti nemštvu ter proti Nemčiji, ki nam je v teh težkih urah edina zavezница. Odloči se, slovensko ljudstvo: ali hočeš biti na strani veleizdajalcev ali na strani Avstrije!

Mi z Nemci in Nemci z nami. — to je naša bodočnost, to je bodočnost naše države in tega cilja se hočemo držati!

Politični pregled.

Vojska ali mir?!

Mnogo je predrugačilo. Ko smo izdali zadnjo številko našega lista, bilo je politično obzorje temno in vsak hip se je bilo treba bati izbruhajo vojske. Danes hvala Bogu lahko trdimo: vsa nevarnost še ni odstranjena, ali v splošnem smemo upati, da ne pride do vojske. Glavni povod temu preobratku je dala Rusija. Ta država je pod vodstvom brezvestnega svojega ministra Izvolskega skozi mesece igrala dvojno igro: v javnosti se je delala prijateljico miru, na tihem pa je gonila Srbijo v boj. V zadnjem hipu pa se je Rusija sama zbala po-

sledic svojega delovanja in morala zavzeti pri- jaznejše stališče. S tem je bila Srbija popolnoma zapuščena in morala je odnehati. K vsemu temu je prišel še umor, ki ga je povzročil srbski prestolonaslednik in vsled katerega je Jurček moral odstopiti, kakor smo to že v zadnji številki poročali. Evropejske velevalsti so vzele stvar torej zopet v roko in upati je vsled tega, da se mir vzdrži.

V naslednjem podamo zopet važnejša poročila: **Belgrad 26.** Vse vesti kažejo, da je prestolonaslednik Jurij res v jezi svojega hlapca Kolakoviča umoril. Resnica se ne da prikriti, vkljub temu, da so v bolnišnici pokojnega Kolakoviča prisilili, da prekliče to trditev in da je kralj Peter podaril vdovi 40.000 dinarjev. Res je torej, da je Jurij navadni morilec. Tudi srbski listi so mu to naravnost očitali. Ko je Jurij potem še izvedel, da priznava Rusija aneksijo Bozne in Hercegovine, naznanil je svoj odstop. Pred kronskim svetom je Jurij to ponovil ter podpisal protokol, da se odpove vseh pravic do srbskega trona.

Berlin 29. Najznamenitejša točka v celem tem gibanju je pač mogočna in neven- ljiva zvestoba Nemčije do Avstrije. Brez Nemčije bi bila naša država prava igrača v rokah velevalstij. Nemško zvestobo pokazal je nemški državni kancelar Bülow z govorom, ki ga je imel 29. v državni zbornici. Dejal je m. dr.: Nemčija je izjavila že pred aneksijo, da ne bode svoje zaveznice Avstrije zapustila. Že takrat je nemška vlada izjavila, da stoji cesar Viljem v nerazrušljivi- vem prijateljstvu do cesarja Franca Jožef vedno na stališču zvezine dolžnosti in da sme Avstro-Ogrska tudi v največjih težavah na nemško pomoč računati. Ravno v tem, da držita Avstro-Ogrska in Nemčija močno skupaj, leži jamstvo miru. Nemčija pa drži tudi z Avstrijo, ker ima ta glede Srbije pravico na svoji strani. Aneksija je zadnja stopinja 30 letnega avstrijskega kulturnega in političnega dela. Srbija nima nobene pravice, o tej zadevi govoriti. Oboroženje Srbije je nevarna igra. Veliko odgovornost pa imajo tudi tisti, kateri Srbijo v tem podpirajo (Rusija). Mi nismo in ne bomo ničesar storili, kar bi pustilo dvomiti na naši zvestobi. Nemčija ne bode dovolila, da bi se avstrijski interesi tep- tali. S tem, da stojimo krepko ob avstro-ogrski državi, delujemo najbolje za vzdrževanje evropejskega miru. — Tako misli Nemčija. Mi smo bili od vseh strani zapuščeni, ali zvestoba Nemčije nas je rešila ne- varnosti.

Belgrad 29. Skupščina (državni zbor) je vzela odstop princea Jurja z vsemi proti 1 glasom na znanje. Kralj je izdal na narod pismeni razglas. Prestolonaslednik srbski je postal zdaj mlajši brat Jurja, princ Aleksander. S tem je svet rešen Jurjeve komedije.

Dunaj 29. Z ozirom na zboljšanje političnega položaja se je naročilo, da se pelagoma od- pusti pod orožje poklicane rezerviste.